

SLOVENSKI NAROD

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerat: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knjižna ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knjižna ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poština plačana v gotovini.

Kralj sprejel demisijo vlade

Številne avdijske na dvoru. — Kralj se hoče posvetovati z vsemi voditelji, predno se odloči. — SLS je pripravljena za vsako kombinacijo brez Pašića.

Beograd, 7. aprila. Na velikonočno nedeljo ob 13. popoldne je g. Nikola Pašić podal demisijo celokupnega kabineta. Kralj je demisijo sprejel. Pašićeva avdijska na kralju je trajala samo pet minut. O demisiji ni bilo izdano nikakršno uradno poročilo. Nekateri listi, »Politika«, so včeraj objavili neko pismo, ki ga je Pašić naslovil na kralja in v katerem obširneje motivira svojo demisijo. Predsedstvo ministrskega sveta danes to poročilo kategorično dementira kot neresnično in apokrifno.

Takoj po predložitvi demisije je kralj popoldne pozval v avdijsko predsednika skupščine, da ga, kakor je to običaj povpraša za nasvet glede sestave nove vlade, in da ga naprosi za informacije o možnosti novih kombinacij. Predsednik narodne skupščine Marko Trifković je svetloval kroni, naj konsultira načelnike posamičnih parlamentarnih skupin. »Politika« objavlja, da je Marko Trifković kralju obenem svetoval, naj poveri mandat za sestavo nove vlade g. Nikoli Pašiću, obenem pa naglašal, da je najresnejša in za državo najboljša kombinacija sleskoprejske kombinacije RR.

Včeraj so se kričeli na dvoru posvetovanja z načelniki parlamentarnih skupin. Kot prvi je bil ob 9. popoldne pozvan pri kralju predsednik radikalnega kluba Ljuba Živković, ki je vladarju svetloval, naj poveri mandat zopet predsedniku stranke Nikoli Pašiću, hkratu naglašajoč, da je radikalni klub kompakten in strnjeno za g. Pašića.

Za tem je bil sprejet v avdijski vodja demokratov Ljuba Davidović, ki je po avdijski izjavil novinarjem, da ga je kralj obvestil najprej o demisiji Pašićeve vlade in da sedaj konsultira načelnike parlamentarnih skupin. Ljuba Davidović je kralju izjavil, da so demokrate pripravljeni sprejeti vsako kombinacijo, toda brez Nikole Pašića. Vlado s Pašićem na čelu njegov klub odločno odklanja.

Popoldne je bil pozvan na dvor voditelj SDS Svetozar Pribičević. Njegova avdijska je trajala od 16.30 do 18. Glede stališča SDS napram krizi ob-

javljajo na drugem mestu izjavo posl. Svetozarja Pribičevića, ki je dal večji skupini novinarjev v prisotnosti posl. dr. Žerjave in dr. Gligorija Božovića.

Za Pribičevićem je prišel na dvor dr. Fran Kulovec kot zastopnik Jugoslovenskega kluba. Po avdijski je dr. Kulovec med drugim izjavil, da je kralju pojasnil stališče svojega kluba. Njegova stranka je za politiko pravega in iskrenega sporazuma, t. j. da Slovenci ne smejo biti izključeni iz vlade. SLS je pripravljena sodelovati v vsaki kombinaciji, kateri ne bi načeloval g. Pašić.

Končno je bil sprejet v avdijski dr. Mehmed Spaho. Muslimani glasom njegove izjave ne morejo sodelovati v nobeni vladi, kateri bi načeloval Nikola Pašić, in tudi ne v vladi, v kateri bi bil Svetozar Pribičević. S to avdijsko je bila včerajšnja konsultacija zaključena.

Od radičevcev ni bil včeraj nihče ni dvoru, ker so se vsi člani vodstva HSS z Radičem na čelu že v soboto odpravili v Zagreb.

Danes popoldne se je na dvoru nadaljevala konsultacija zastopnikov parlamentarnih skupin. Kralj je najprej sprejel v daljši avdijski zastopnika Radičevega parlamentarnega kluba Karla Kovačevića in dr. Pernjo. Nato je sledila avdijska predsednika Narodne skupščine Mirka Trifkovića. Ta bo kralju na temelju izjav, ki so jih dali posamični voditelji, predlagal primerno solucijo krize in bo nato krona zavzela svoje stališče.

Pašićevi pristaši so postali zelo borbeni. Prete celo z velikimi akcijami v slučaju, da se sedanja kriza ne reši njim v prilog, odnosno da se reši proti njihovim zahtevam.

V opozicijskem taboru se tudi zbirajo in grupirajo posamezne skupine. Danes popoldne so se sestali Ljuba Jovanović, Ljuba Davidović, dr. Spaho, dr. Kulovec, Joca Jovanović, dr. Šimenković in še drugi. Sestanek je radi navzočnosti Ljube Jovanovića izzval ogromno senzacijo.

Koncentričen napad na Nikolo Pašića

Kriza se vrti okrog osebe g. Pašića. — Vsa opozicija je proti njemu. — Tudi velik del radikalov bi ga pustil pasti.

Beograd, 6. aprila. Dogodki se razvijajo vedno bolj v smeri, ki kaže, da se vrti vsa kriza okrog osebe starega Nikole Pašića. Konflikt, ki ga je izzval Stepan Radić, se razvija v borbo za usodo Nikole Pašića kot državnika in voditelja radikalne stranke. Dogodki zadnjih dni kažejo, da pozicija g. Pašića ni tako trdna, kakor se je zdelo po petkovi seji radikalnega kluba. Nezadovoljstvo proti sedanjemu oficijelnemu vodstvu med radikali nedvomno narašča, a zelo dvomljivo je, da bi imel od tega koristi g. Ljuba Jovanović, s katerega politiko radikali tudi niso zadovoljni.

Opozicija izrablja to nerazpoloženje in koncentrično ves oženi na Pašića. Davidović, muslimani in klerikali izjavljajo za poročdoma, da se s Pašićem pod nobenim pogojem ne pogajajo. — Odpor je tako resen, in ako bodo hoteli radikali ostati na vladi, bodo morali Pašića žrtvovati. Seveda pa to lahko storijo le na način, ki omogoča njihovu svobodnemu voditelju časten umik. Zato radikali splošno obsojajo včerajšnji Radičev govor na Sušaku, ki bo razčiščenje situacije le otežkočil in Pašićevo pozicijo ojačil.

Radić napoveduje vstop SLS v vlado

Govor na shodu na Sušaku. — Izredno ostri napadi na Pašića. — Depolitizacija gospodarskih ministrstev?

Sušak, 6. aprila. Včeraj se je na Sušaku vršilo zborovanje HSS, na katerem je govoril prosvetni minister Stepan Radić. V svojem govoru, ki se je vseskozi nanašal na najnovejšo politično dogodke v Beogradu in na krizo vlade, je razvijal svoje misli o bodoči sestavi vlade. Izjavljal je med drugim:

Nova vlada bo sestavljena po sledečih načelih: vlada bo vlada Srbov, Hrvatov in Slovencev. Slovenci morajo vstopiti v vlado. Ne ravno dr. Korosec. Mogoče vstopi eden njegovih in eden od naših; kar, o tem sedaj ne govorim. Morala vstopiti od njih celo dva. Sedaj ne gre za to, koliko jih vstopi, nego za to, da vstopijo, četudi v malem številu, med svoje brate v vlado, da sodelujejo s Hrvati in Srbi v rešitvi kot bratje, da bo taka vlada homogen v ravnanju, pravosti, delavnosti in poštenju.

Druga stvar je, da bodo gospodarska ministrstva prevzeli strokovnjaki. Gospodarska ministrstva, to so ministrstva saobraćaja, javnih del, poljedelstva, trgovine in financ preidejo v roke strokovnjakov.

Zgodovina se ponavlja Zanimiva reminiscenca «Politike»

Beograd, 6. aprila. Današnja »Politika« objavlja uvodnik pod naslovom: »9. avgust 1892. — 4. april 1926.« Kakor zatrdjuje, je ta članek spisal ugleden radikalni voditelj. Članek vspejalo tedanji položaj Srbije s sedanjim položajem Jugoslavije. Med drugim omenja, da sta 9. avgusta 1892. kraljeva namestnika Jovan Ristić in Bela Marković privedla na krmilo čisto liberalni režim Avakumovića, Ribarca in Velinkovića. Nastopili so dnevi strahovitih preganjanj radikalov. Okoli 8000 radikalov je bilo vrženih v zapore. Ko sta zemlja in narod občutila nevarnost, je kralj Milan moral iskati pomoči pri radikalih. Artilerija je oba namestnika. Ta pogled v zgodovino je danes potreben z ozirom na sedanjo situacijo, čeprav so prilike v marsičem drugače. Danes je naš položaj tak, da nam ga morejo zavidati naši sosedi. Zasluga za to gre edino gosp. Pašiću. Med tem pa sedanje prilike ne gre do v njegov račun nekaterikom. Začel je plihati z ruskim step močnejši veter, bliža se strahovit vihar, treba se je skriti v zavetje, ker drugače vihar vse podere, kar mu pride naproti. Šepetajo, da ko opozicija pride na vlado, da bo vporabila iste metode, kakor liberalna vlada leta 1892. proti radikalom. Videti je, da bo eventualna nova vlada nastopila proti sinu ministrskega predsednika Rada Pašića. Proti njemu sedaj ne obstoja nikaka obožba, čeprav o njem zelo mnogo govore. O Ljubi Jovanoviću pa sploh ni treba govoriti. On se ima edino g. Pašiću za hvaliti, da je prišel sedaj do mandata. Proti volji dalmatinskih radikalov je bil Ljuba Jovanović izvoljen v Dalmacijo. More se mu zgoditi, da nikdar več ne postane narodni poslanec.

Pangalos izvoljen za predsednika grške republike

Beograd, 6. aprila. Po poročilu iz Aten so nedeljske volitve predsednika Grške republike bile izvedene popolnoma mirno in brez vsakega incidenta. Po prvih rezultatih je povsem zagotovljena izvolitev generala in diktatorja Pangalos za predsednika republike. Doslej so znani rezultati iz 12 okrožij, kjer je Pangalos dobil 90 odstotkov glasov. V Atenah je Pangalos dobil od 53.866 glasov 43.977. V Solunu od 37.000 glasov 35.000. V Pireju je glasovalo od 34.474 za Pangalosa 31.952.

Atene, 6. aprila. Uradni komunikacije naglašajo, da so se v nedeljo 4. t. m. vršile le v 12 okrožjih volitve predsednika republike. V 23 okrožjih se vršijo volitve predsednika prihodnje nedelje. Po dosedanjih rezultatih je Pangalos prejel 90% oddanih glasov. Opozicija se volitev ni udeležila, ker je proglasila abstinenco.

Obsojen klevetnik dr. Žerjava

Beograd, 6. aprila. Beogradsko sodišče prve stopnje je včeraj 5. t. m. razpravljalo o obtožbi, ki jo je dvignil bivši minister za šume in rudnike dr. Gregor Žerjav proti odgovornemu uredniku »Smotre« Milovanoviću radi obrekovanja. — »Smotra« je svoječasno pisala, da je g. dr. Gregor Žerjav kot minister za šume in rudnike nepravilno postopal z državnimi sumami Seraninija v glevijskiem okraju. Toženi urednik ni niti poskusil nastopiti dokazne resnice. Odgovorni urednik »Smotre« je bil obsojen na 4 mesece zopora še po starem tiskovnem zakonu, ker je zadevni klevetniški članek izšel še pred sprejetjem novega tiskovnega zakona.

VELIKA GOSPODARSKA RAZSTAVA V LJUBLJANI

Beograd, 6. aprila. Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo načrt, da se vrši velika gospodarska razstava v dne od 1. do 15. septembra t. l. v Ljubljani. Ta razstava je namenjena v prvi vrsti povzdigi cvetličarstva, sadjarstva, vinarstva in živinoreje. Z razstavo bo zvezana tudi higijenska razstava.

„ROSENKAVALIER“
pride

Velikonočni sport

ZAGREB: Gradjanski—Viemna 5:2 (3:1) m 3:1 (2:0).
SARAJEVO: Haške—Slavija 3:2 (0:2), Concordia (Zagreb)—Hajduk 3:1, Saške—Concordia 3:2, Slavija—BSK 3:1.
DUBROVNIK: Haške—Gosk 2:2.
NOVI SAD: Železničarji (Zagreb)—TAK 2:2, Železničarji—Vojvodina 3:2.
SUBOTICA: Vršovice (Praga)—Sano 4:1.
SPIT: Hajduk—Treviso (Italija) 1:0.
BEOGRAD: Jugoslavija—Šumadija 9:0. Jedinstvo—Soko 2:1.
DUNAJ: Prvenstveno: Hakoah—Amateure 1:0, 30.000 gledalcev. Rapid—Slovan 4:4, Amateure—Slovan 3:2, Hakoah—Rapid 4:3.
PRAGA: Sparta—Čechie 4:0, Amaterski tim—DFC 2:0, Viktorija Žilkov—FC Euro pa (Barcelona) 6:1 (3:1).
BUDIMPESTA: Slavija (Praga)—MTK 2:1 (2:0), FTC—UTC 2:1, UTE—Slavija (Praga) 3:3, MTK—FTC 0:0.

Nogomet v Julijski Krajini.

Trst, 5. aprila. Pro Gorizia 4 : 1 prvenstvena. Pro Gorizia bi bila prila z zmago na prvo mesto drugega razreda).
BENETKE: Venezia: Olympia (Reka 1 : 0 (prvenstvena).
REKA: Gloria: Petrarca (Padova) 6 : 0.
VIDEM: AC Udinese: Casale 2 : 1 (prvenstvena).
TRST: US Triestina: Casale 0 : 2 (pri jateljska).

Poročila o ljubljanskih tekmah in o flazem objavljamo na 3. strani.

RADE PAŠIĆ ODPOTOVAL V INOZEMSTVO

Beograd, 6. aprila. Snoči je sin ministrskega predsednika Rade Pašić s svojo soprogom odpotoval na otok Korziko.

NOVI KONZULI

Beograd, 6. aprila. Kralj je podelil ekskvatur nekaterim inozemskim konzulom v naši državi. Ekskvatur je med drugim podeljen: Italijanskemu generalnemu konzulu v Ljubljani L. Gavottiju, avstrijskemu konzulu Busseju v Beogradu, bančnemu ravnatelju Rudolfu Pilcu v Beogradu kot zastopniku Panske in Milana Hribarju kot častnemu vice-konzulu Španije v Ljubljani.

ITALIJANSKI DOLGOVI AMERIKI

Washington, 5. aprila. V senatu se je razvila burna debata o pogodbi, s katero se regulirajo italijanski dolgi Ameriki. Demokratiški senator Fletcher je branil stališče, da Italija, če ne more plačati svojega dolga, ne sklene nikake pogodbe, marveč počaka na svojo finančno in gospodarsko okrepitve, da ji bo potem mogoče hitro izplačati dolgeve.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Lesni trg. Precej povpraševanja po mehkem rezanem lesu in precej ponudb.
Žitni trg: Malo ponudb in malo povpraševanja.
Efektene borze: Pri zaključku lista še ni bila zaključena. Promet je slab, zanimanja imajo.

ZAGREBSKA BORZA.
Predborza: Pariz 200 blago, London 276.75 denar; Milan 228.80 denar; Praga 168.70—168.75, Newyork 56.85—56.875, Dunaj 803—803.50.

INOZEMSKÉ BORZE.
Curih. Predborza: Beograd 9.14, Pariz 18.125, London 25.235, Newyork 519, Milan 20.885, Praga 15.39, Dunaj 73.25.
Trst. Predborza: Beograd 43.725, Praga 86.70—87.10, London 120.875—120.95, Newyork 24.82—24.84, Curih 479—480, Praga 73.50—73.80, Dunaj 349.352.

Samo še danes

Izborna žatolgra
„Doživljaji podveznice“
s komikom Raymond Griffith.
Od jutri dalje
prekrasno filmsko delo
„Nezvestoba brez posledic“
z najboljšim francoskim igralcem
Adolphe Menjou.
Predstave pop. ob 3. pol 5. 6. pol 1091
8. in 9. uri.
KINO IDEAL

Samostojni demokrati in kriza

Pomembne izjave Svetozarja Pribičevića. — Pogajanj z radikali ni in na obnovev Narodnega bloka ni misliti. — Delo med narodom je važnejše od beogradskih intrig.

Beograd, 6. aprila. Ob izbruhu krize je naravno, da beogradska politična javnost z napetostjo zasleduje vsak najmanjši pojav v razvoju krize in obenem komentira vsako izjavo vodilnih politikov ter na podlagi tega napravljaja najrazličnejše zaključke odnosno kombinacije. Spravljajo v zvezi elemente, ki so si po svojem bistvu in po svojih temeljnih načelih in diametralnem nasprotju in katerih skupno delovanje v vladi je naravnost izključeno. Vsakega politika, ki je bil včeraj sprejet na dvoru, so takoj obšle skupine novinarjev. Nekateri so res dajali novinarjem izcrpna pojasnila o svojih avdijskah pri kralju in so bili v marsičem indiskretni.

Vodja SDS posl. Svetozar Pribičević je po avdijski prispeval v Narodno skupščino ter se tam sestajal najprej s poslanecima dr. Gregorjem Žerjavom in dr. Gligorjem Božkovićem. Nato je vodja samostojnih demokratov v prisotnosti teh dveh narodnih poslancev sprejel več novinarjev in jim odgovarjal na stavljena vprašanja.

Novinarji so ga vprašali: »Ali ostanete pri svoji izjavi na shodu v Novem Sadu?« Svetozar Pribičević: »Na kaj naj bi se to nanašalo?«

Novinarji: »Takrat smo zabeležili, da bi bilo mogoče sodelovanje z radikali, če bi ti sprejeli vašo politiko.«

Svetozar Pribičević: »To se ne nanaša samo na radikale, marveč na vse stranke!«

Novinarji so ga nato poprosili za pojasnila glede izjave njegove avdijske na dvoru. Svetozar Pribičević je odklonil vsak odgovor glede avdijske, češ da je treba molčati o tem, kar se govori na dvoru.

Novinarji: »V kakšni kombinaciji bi mogli samostojni demokrati stopiti?«

Svetozar Pribičević: »Eh, mnogo jih je. Kdo bi jih mogel vse znati!«

Novinarji: »Stepan Radić je izjavil, da bi mogel z vami sodelovati!«

Pribičević: »Jaz za njega tega nisem dejal.«

Novinarji: »Ali vi, kakor Davidović, odklanjate sodelovanje z g. Pašićem?«

Pribičević: »Meni ni do osebnosti. Nam so glavno politična načela, ne pa osebnosti. Mi imamo svojo načelno politiko. Baš kot taki smo zanimivi.«

Novinarji: »Ali se lahko obnovi Narodni blok?«

Svetozar Pribičević: »Kakšen blok? Narodni blok več ne obstoja! Ta spada v zgodovino!«

Novinarji: »Govore, da že vodite pogajanja z radikali!«

Pribičević: »To ni res. Nikdo me ni zval, niti nisem jaz kdaj ponujal komu pogajanja; zato tudi nisem mogel se s kom pogajati. To so povsem izmišljene vesti!«

Novinarji: »Ali velja isto za druge članke vašega kluba?«

Pribičević: »Pa, da, velja! Tu je dr. Žerjav. Ali je kdo vodil od nas pogajanja z radikali? Nismo jih vodili z nikomur!«

Novinarji: »Kaj mislite g. minister, ali bo mogoče delovati ali volilna vlada?«

Pribičević: »Ne vem. Nisem prerok. Kriza je sedaj šele v začetku. Smatram, da bo trajala kriza d'lj časa.«

Novinarji: »Ali nameravate nadaljevati s svojimi zborovanji v dosedanjih smeri in metodi?«

Pribičević: »Vsekakor in naravno! Evo, v nedeljo imam shod v Bosanskem Novem. To bo največji zbor do danes. Takega še ni bilo. Vse vas novinarje pozivljam, da pridete tja in sami vidite! Jaz nadležujem svojo akcijo. Delo v narodu je važnejše, nego te intrige v Beogradu. Pomislite. Doslej sem imel 65 shodov. Govoril sem doselej pred množico do 150.000 ljudi. To je tudi najboljši dokaz, kako je narod nezadovoljen s politiko sporazuma RR.«

Novinarji: »Ali obstoja možnost, da vstopi SDS v vlado?«

Svetozar Pribičević: »Mi se ne pulimo za vlado. Nam ni glavno, da smo v vladi, marveč to, da se politika vodi po naših načelih.«

Fraske, uraske.
suha koža, ki bi gažila
najljubše lice, ako jih
ne bi
Simonova
krema
(Creme Simon)
blagodejno odpravlja.
To odlično izdelano mazilo se prodaja po vseh
delovih z enako znamenito svetilno in učinkovitostjo
kakor o Pariza sanem. Te prednosti
izvirajo iz posebne sestave in svojeraznega
kermetičnega zapiranja.
Naprodaj povsod:
CREME, POUDDRE & SAVON SIMON
Parapharmacie Simon, 39, 37, St. Martin, Paris.

Gospodarstvo

Državna trošarina na vino in občinske deklaracije k tej trošarini

V »Uradnem listu« objavlja delegacija finančnega ministva v Ljubljani statistiko o državni trošarini na vino in vinski mošt ter petijot in o občinskih deklaracijah k tej trošarini za leto 1925. Iz tabele I. je razvidna obremenitev vina z občinskimi deklaracijami, in sicer število občin, ki pobirajo deklaracije, ter odstotna obremenitev v posameznih občinah: iz tabele II. so pa razvidne količine vina vključno petijot in vinski mošt, ki so bile zatrošarinjene v posameznih davčnih okrajih, ter zneski državne trošarine in občinskih deklaracij k tej trošarini, ki so bili od dotičnih količin pobrani. Na ozemlju ljubljanske oblasti je bilo zatrošarinjeno vina od sode in v steklenicah, petijota trdinskega mošta v letu 1925 197.544,46 hl (od tega odpade na Ljubljano 59.488,48 hl) napr. 218.046,71 hl v l. 1924 (od katerih je odpadlo na Ljubljano 59.641,23 hl). Ljubljana sama, pa tudi ozemlje ljubljanske oblasti je torej precej nazadovale. Na ozemlju mariborske oblasti je bilo zatrošarinjeno vina od sode in v steklenicah, petijota trdinskega mošta 129.229,80 hl napr. 163.559,92 hl v l. 1924. Torej tudi znatno manj.

Dosledno se je tudi donos znižal za ljubljansko oblast od 7,5 milijona na 6,6 milijona Din (za Ljubljano od 2,01 milijona na 1,98 milijona Din), za mariborsko oblast pa od 5,6 milijona na 4,4 milijona Din.

Obremenitev vina in vinskoga mošta z občinskimi deklaracijami se je gibala v letu 1925 v splošnem kakor leta 1924 med 25 odstotki in 260 odstotki. Višje deklaracije in sicer do 600 odstotkov je pobiralo 61 občin, v letu 1924 pa samo 21. Pobiralo je pa deklaracije v ljubljanski oblasti 326 občin (leta 1924 311 občin), v mariborski oblasti pa 503 (leta 1924 425 občin).

Vsega skupaj se je na občinskih deklaracijah k trošarini na vino in vinski mošt pobralo leta 1925 v ljubljanski oblasti 16.525.520,70 Din (od tega zneska odpade na Ljubljano 6 milijonov 576.125,80 Din), v mariborski oblasti pa 7.092.826,44 Din. Dočim se je v letu 1924, prav v ljubljanski oblasti 16.655.545,65 dinarjev (od tega v Ljubljani 6.961.487 Din), v mariborski oblasti pa 7.447.416,67 Din.

Vsi ti podatki se nanašajo samo na takozvano navadna vina od sode, na vinski mošt in na navadna vina v steklenicah, ne pa tudi na šampanjec in takozvana črna vina, kakor malaga, sherry in druga.

Naš izvoz v februarju

Največ smo izvozili lesa.

Po carinski statistiki je znašal naš izvoz v februarju lanskega leta 693.019,742 Din, letos v februarju pa 514.931,054 Din. Izražen v tonah in zlatih dinarjih je znašal v februarju 1925 — 313,64 ton ali 46.996,064 Din. Po teži je torej v primeru z lanskim letom napredoval za 32,309 ton, v vrednosti pa nazadovale in sicer za 11.239,430 zlatih dinarjev.

Glavni predmeti našega izvoza v februarju so bili:

gradbeni les 85.399 ton ali 67.700.000 Din, drva 28.055 ton ali 5.900.000 Din, Kora 51.133 ton ali 70.000.000 Din, pšena 2.856 ton v vrednosti 61.700.000 Din, pšenica 17.393 ton v vrednosti 53.200.000 Din, drugo žito 1.549 ton v vrednosti 2.400.000 Din, sveže meso 1626 ton v vrednosti 26.000.000 Din, mesni izdelki 125 ton v vrednosti 3.900.000 Din, živa živina 8419 glav za 26.100.000 Din, živi prešiči 12.091

komadov za 15.700.000 Din, pšenična moka 2.399 ton za 11.500.000 Din, kalcijev cianamid 3358 ton za 10.700.000 Din, suhe slive 1722 ton za 10.400.000 Din, živi konji 3185 glav za 10.200.000 Din, cement 22.098 ton za 8.700.000 Din, živi konji 3185 glav za 10.200.000 Din, cement 22.098 ton za 8.700.000 Din, predvilo 807 ton za 7.800.000 Din, svinec v ploščah 615 ton za 6.900.000 Din, železniški pragi 80.515 kom. za 5.000.000 Din, kože od divjačine 25 ton za 4.900.000 Din, hmelji 72 ton za 4.600.000 Din, lesni izdelki 1015 ton za 3.900.000 Din, ekstrakti za strojenje 762 ton za 3.600.000 Din, ostali predmeti 113.921 ton za 93.600.000 Din.

Gradbenega lesa smo izvozili v Italijo za 47.300.000 Din, v Francijo za 5.800.000 in na Madžarsko za 800.000; koruzo v Italijo za 38.700.000, preko Braile za 17.600.000, v Avstrijo za 7.200.000; jaje v Švico za 21.600.000, v Avstrijo za 19.700.000, v Nemčijo za 5.400.000, na Češkoslovaško za 2.500.000; mesnih izdelkov v Italijo za 2.000.000, v Avstrijo za 1.200.000 in v Nemčijo za 700.000 Din; žive živine v Italijo za 15.300.000, na Grško za 5.100.000 in v Avstrijo za 3.500.000; živih prašičev v Avstrijo za 10.700.000, na Češkoslovaško za 4.000.000; pšenične moke v Avstrijo za 9.300.000, na Češkoslovaško za 1.200.000 in v Grčijo za 800.000; kalcijev cianamid v Italijo za 5.800.000, v CSR za 3.300.000 in v Avstrijo za 1.500.000 Din.

Kakor že omenjena, je izvoz po teži v primeru z lanskim letom napredoval po vrednosti pa nazadovale. Vzrok je ta, da so cene poljedelskih pridelkov na svetovnem trgu od lanskega leta padle in da je dinar poskočil.

—g Skupščina izvoznikarjev. Udruženje izvoznikarjev kraljevine SHS bo imelo svojo redno glavno skupščino v nedeljo dne 18. aprila v pisarniških prostorih v Beogradu s sledečim dnevnim redom: 1. Volitev komisije za štetje glasov in pregled skupščinskega zapisnika; 2. Poročilo uprave o delu v lanskem letu; 3. Volitev novih članov uprave in 4. Razprava o predlogih uprave in poedinah članov.

—g Za 3 milijone dolarjev naših bonov. Iz Newyorka brzojavno poročajo o novi 60% emisiji bonov naše države, ki jih je izdala Bietrova skupina v skupnem znesku 3 milijone dolarjev. Ta emisija je dosegla hvalno veliki uspeh. To je nadaljevanje poprej izdanih bonov iz l. 1924. Vnendar pa ta emisija ni navadno podaljšanje bonov, temveč nova emisija, ker stari lastniki bonov niso dolžni podpisovati novih bonov. Finančno ministristvo smatra to za nov uspeh naše države.

—g Občni zbor ljubljanske borze. Ker se za 29. marca sklicani občni zbor radi nesklepnosti ni mogel vršiti, sklicuje borzni svet v smislu § 29 odst. 7. borznih pravil ponovno I. izredni občni zbor na dan 8. aprila ob 16. v borzne prostore Ljubljane, Kongresni trg 91. (Postlopie Filharmonije). Dnevni red ostane neizpremenjen. Z ozirom na važnost tega občnega zbora poziva borzni svet vse člane, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo ali pa pooblaste drugega borznega člana, da jih zastopa.

—g Posojilo uprave fondov. Uprave fondov je podala nedavno švicarski banki dopis, v katerem prosi, naj se neadajujejo pogajanja o našem posojilu v cvici.

To in ono

Avust Thyssen umrl

Iz Berlina poročajo, da je v nedeljo zjutraj na Landbergu pri Mühlheimu umrl znani nemški veleindustrialec Augustin Thyssen. Pokojni je bil najuglednejši predstavnik nemške industrije. Njegovo delovanje je bilo v tesni zvezi ne le z razvojem in krizami nemške teže industrije, temveč tudi z usodo Nemčije. Rojen je bil dne 17. maja 1842. Svojo karijero je začel iz nič. Najprej je ustanovil v Mühlheimu skromno podjetje, ki se je združilo pozneje s tovarno za cevi in pločevino. Polagoma je svoje podjetje razširjal in kmalu so bila v njegovih rokah mnoga podjetja na Vestfalskem in Lotaringem. Obratoval je večinoma s tujim kapitalom. Ogromen dobiček mu je prinesla svetovna vojna. Bil je glavni dobavitelj nemške armade. Koliko znaša premoženje njegovega koncerna, tega nihče ne ve. Leta 1920. so cenili Thyssena na pol milijarde, toda to je bilo samo ugibanje, ker je imel Thyssen mnogo denarja tudi v holandskih bankah.

Imel je tri sinove. Najstarejši Friedrich je deloval skupaj z njim, najmlajši si je pa kupil krasno vileposest v bližini Bratislave. Najvažnejši vlogi je igral njegov drugi sin August, ki se je z očetom neprestano prepiral glede apanaže in je tudi mnogo pripomogel, da je Thyssenov koncern zadnja leta izobisil neodvisnost. Friedrich Thyssen vodi zdaj v Parizu v imenu nemške železne industrije pogajanja o ustanovitvi evropskega kartela.

Start zrakoplova „Norge“ določen

Iz Rima poročajo, da poleti Amundsenov zrakoplov „Norge“ iz Rima v Pulham na Angleškem 6. aprila, torej danes, pod pogojem, če bo lepo vreme. Major George Herbert Scott, ki je vodil angleški zrakoplov „ZR 3“ preko Atlantičnega oceana, je prispel dne 1. aprila v Rim. Scott je bil z ogledom Amundsenovega zrakoplova zelo zadovoljen. Prosil so ga, naj poleti z njimi na Svalbard, ker bi bila njegova spretnost dobrodošla, toda Scott tej želji ne more ustreči, ker gradi velik zrakoplov za Anglijo, ki bo prevažal potnike iz Anglije v Egipt in Indijo.

Francoski pilot lieutenant Mercier je prispel v Rim v nedeljo. Njegova udeležba pri poletu je potrebna zlasti nad Francijo. Zemlja, ki jo Amundsen najde, bo proglašena za norveško in če se bo mogoče spustiti, razvije Amundsen na severnem tečaju norveško trobojnico. S seboj vzame znamenito zastavo, ki jo je nosil s seboj na vseh ekspedicijah od l. 1903. Trobojnico je imel tudi na južnem tečaju. Kapitan Berger Gottwart, radio-operator na zrakoplovu „Norge“ upa, da ostane med poletom ves čas v stikih z Evropo ali Ameriko, ker ima njegova oddajna postaja radius 1000—2000 milj. Radio na zrakoplovu „Norge“ se je pri preizkušnjah izvrstno obnesel.

Truplo pevke Jurjevske najdeno

Dne 3. decembra 1925 je nenadoma izginila iz Berlina znana ruska operna pevka Jurjevska. O tem dogodku se je mnogo pisalo in govorilo. Nekateri so bili mnenja, da je postala Jurjevska žrtev rafiniranega zločina, drugi da je izvršila samomor, tretji da je odpotovala v Ameriko itd. Zagotetka je ostala nepojasnjena do velikonočne nedelje.

Zdaj poročajo iz Andermutta, da je našla vojaška patrulja v nedeljo truplo ruske pevke v bližini znanega Hudičevega mostu. Razen rane na levem zapetju in praske na levem senu ni nobenih znakov nasilne smrti. Jurjevska si je prerežala žile z britvijo, ki so jo pozneje našli. Na levem senu se je razila pri skoku s Hudičevega mostu. Izvršila je samomor. Njeno truplo je bilo ves čas v ledu. Zdaj, ko se je led raztal, je splavalo na površje.

Zbiraj — štedi,

priložnost je tu. Ako s kupite perilo in krasno domladansko obleko pri trvdki Drago Schwab — Ljubljana si prisedite takoj lep znesek. Prizna se Vam 20% popust.

Zgodovina delavskih plač

Tajnik ameriške delavske zbornice James Davis je podal v svojem letnem poročilu kongresa zanimivo zgodovino delavskih plač. Noben stari ali moderni zgodovinar še ni napisal dela o zgodovini meze in njenem razvoju. O delavstvu in njegovi vlogi v družabnem življenju ve zgodovina zelo malo.

Delo je doseglo prvi uspeh za časa kralja Nimroda, ko je bilo sužnjem prvič dovoljeno plačati gospodarjem odkupnino in živeti svobodno. To je bil začetek individualizma, začetek državljanstva in delavskih pravic vobče. Čudno je, da skušajo nekateri delavski voditelji po 7000letnem razvoju prikazati delavstvu njegove pravice drugače, češ da delavec nima pravice do sadov svojega dela, da poedinci ne smejo imeti svojega premoženja, temveč da morajo postati sužnji države, kakor se dogaja v Rusiji, kjer hoče spraviti komunizem delavstvo pod državno kuratelo. Nekaj slinčnega so uvedli Rimljani za časa Nerona in ljudje so mislili, da bo konec sveta. Grki so bili prepričani, da tujci nimajo duše. V fevdalni dobi je bil delavec gospodarjeva last. Nedavno so delavce izkoriščali tako, kakor za časa egiptovskih kraljev, ko so morali graditi piramide. Z izumom stroja se je položaj delavstva bistveno izpremenil.

Delavske plače so ves čas pravilno naraščale. Pri angleških mizarjih je trajal razvoj, odnosno porast plač od pet centov na net dolarjev dnevno celih 750 let. Enako je bilo tudi v drugih državah, kjer so se delavci težko borili za zboljšanje svojega gnetnega položaja. Korak za korakom so si priborili vsaj toliko pravic, da niso več brez-

pravna igrača v rokah svojih gospodarjev. S tem, da si je delavstvo zboljšalo svoj položaj, se je zboljšal tudi način življenja človeške družbe. Zgodovina moderne civilizacije je zapopadana pravzaprav v tem prastarem boju delavstva za svoje pravice.

Humoristični kotichek

Razlika

Gospod: »Prosim, dajte mi par damskih nogavic.«
Prodajalka: »Ali za milostljivo, ali naj bo kaj boljšega?«

Dober odgovor

Za novi film »Ljudje med seboj« je dal režiser G. Lamprecht napraviti več plastičnih figur za opremo svojih interjerjev. Ko si jih je ogledal, je opazil, da ima neki angel šest prstov na nogi. Zagrmel je nad arhitektom: »Človek, kje pa ste že videli angela s šestimi prsti?«
Ta pa mu hitro odgovori: »Se nikjer. Pa mi vi povetite, kje ste videli angela s petimi prsti!«

Povprečna napitnina

Na ameriških železnih službi v spalnih vozovih skoro sami črnici. Vse po vrsti kličejo za Zorže. Pred kratkim se je vozil po Ameriki angleški delavski voditelj Henderson. Ko je opazil dečka, ki je služil v spalnem vozu, ga je vprašal: »George, povejte mi, koliko dobite povprečno napitnine?«

George je odvrnil: »En dolar, milord.«

Henderson je segel v žep in poklonil dolar. George si je ogledoval dolar z velikim veseljem in s pravo srečo. Ganjen se je obrnil k Hendersonu: »Milord, vi ste prvi, ki ste dosegli povprečno napitnino!«

Našim rodbinam priporočamo

KOLINSKO cikorijo
izvrsten pr'datek h kavi.

Zanimive statistike. V Srednji Evropi ima največ kinematografov Berlin, ki jih šteje nad 500. Na Dunaju je 189 kinematografov. Mesto šteje 2 milijona prebivalcev. Budimpešta z 1 milijonom prebivalcev ima 97 kinov, Praga 78 kinov in 800.000 prebivalcev, Varšava 36 in 700.000 prebivalcev, Bukarešta 22 in 400.000 prebivalcev. V Beogradu šteje kinov varila med 7 in 9. Beograd s predmetni vred šteje 150.000 prebivalcev. V Zagrebu so štirj kinematografi. Mesto šteje približno 110.000 prebivalcev. Ljubljana s 60.000 prebivalci ima štiri lepe kinematografe, od katerih pa so točasno odprti samo trije.

— Kaprice filmske publike — ne pri nas, temveč v Ameriki. Kalifornijski producenti so potom statistike ugotovili, da ameriška publika ne ljubi filmov, v katerih nastopajo umrljanski stari, pač pa hoče samo filme, v katerih igrajo še živeči zvezdniki. To je za filmska podjetja precej neprijetno. Kajti mnogi dragoceni filmi, ki so stali ogromne svote, njihovi glavni junaki pa so pozneje umrli, so sedaj za trg izgubljeni samo radi te kaprice.

Rektografični, kopirni, računski in povoščeni zviti. Role (zviti) za reg strire blagajne in računске stroje. Lud. Baraga LUBLJANA Selenburgova 6

Makulturni papir
kg Din 5.-
prodaja uprava „Slov. Naroda“

Radi otkaza lokala prodaju se veoma jeftino dvije
predionice vune

Pojedine mašine kao Pelzmašine, Seifaktori, Fierotteri prodaju se takodjer i svaka za se.

Julije Wiener, Zagreb
Martićeva 21/1. Tel. 3-88.

Išče se predelavke
(Parti efirerini) prvostne moči za kartonžo ob dobri plači. Ponudbe pod „Za 813.“ na Publicitas d. c., Zagreb. Guđutice. a 11. 100

Bolniški voz
na petih se kupi. Ponudbe s ceno na upravo lista pod „Voz“.

Gratoloz
zadnji tečaj v Ljubljani. Ako hočete izvesti svojo bodočnost, se oprite na znamenite gratoloz Egiptana, kateri vam ova vo prihodnost iz črt na roki piše. — Sprejema vsak dan od 9. do 1. in od 2. do 8. zvečer. Ben Ali, hotel „Sofa“, soba št. 16.

V restavraciji „Pod SKALCO“

Mestni trg 11 77-T

se točijo pristna trpna vina. Preko ulice Din 1.— ceneje. Vsako sredo, soboto in nedeljo od 20. do 24. salonski koncert. Ob nedeljah od 13. zjutrkovani koncert

RADIO
aparate in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana,
Cankarjevo nabrežje št. 5

Sveže ribje olje
najboljše znamke — se dobi v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, Dunajska cesta 6. — Naročila se točno izvršujejo. 205/L

Pohištvo
kompletno (spalnica iz trdega lesa), dobro ohranjeno, miza, šest stolov, kredenca i. dr. — taaj ceno naprodaj. — Ponudbe pod Pohištvo/1063 na upravo „Slov. Nar.“.

Prodajalka
dobra moč z dolgoletno prakso — išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe pod „Porabna moč/1064“ na upravo „Sl. Naroda“.

Skladiščnik
starejša moč — išče stalno mesto pri večjem podjetju v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod Skladiščnik/1065 na upravo „Slov. Naroda“.

Zastopniki
gospodje in dame — se sprejmejo. — Taki, ki se pečajo s srečkami, se nastavijo stalno. — Merkur, Brno, Nova ulice. 815

STAMPILJE
T. RABIC
Ljubljana
KOLOVORSKA UL.

Postranski zaslužek,
primeren za vsakogar! — Pojasnila proti znamki za 1 Din — Propagandna reklamna družba z o. z. Ljubljana, Selenburgova ulica 7/II. 83/T

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf — Hugon Hibber, Ljubljana, Valvazorjev trg. 71/T

Urarska delavnica
Fran Korošec
se nahaja na Poljanski cesti št. 7 (dvorišče) in prevzema popravila pod jamstvom. 73/T

Ocarinjenje
vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **Rajko Turk**, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9, nasproti carinarnice. — Vse informacije brezplačno.

Belo in barvano konopce in vrvi
nudi
Fabrika KANAPA i UZARIJE d. d. ODŽACI (Bačka)
Meh. konopce po Din 28.—
Četveroglate konopce iz manila Din 31.—
Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

Na Velikonoč o prvih glasovih zvonov vstajenja Zveličarja, je vshitela v vsemirje Božanstva angeljska duša naša zlata ljubljana mama
Marija Volkova
osvobodjena zemeljskih spon, stara 95 let. 1088
Pogreb danes ob 5. iz Zarnikove ulice št. 9.
Milan, Mara.

Globoko užaloščeni naznanjamo, da je naš brat in stric, gospod

Ivan Ambrož

župnik voj. mornarice v pokoju

danes zjutraj po daljšem trpljenju, previden s svetotajstvi izdihnil svojo plemenito dušo.

Radovljica, 3. aprila 1926.

Žalujoči ostali.